

onderwerp	gespreksgroep Kerkenheem seizoen 2017-2018
status	overzicht
voor	deelnemers
van	jw

1. data

2017 11 oktober (1); 8 november (2); 6 december (3);
2018 10 januari (4); 14 februari (5); 14 maart (6)
van 20.15 uur tot 21.45 uur in Kerkenheem

2. werkwijze

We werken met een aantal gescande artikelen. Ze bewegen allemaal rondom de vraag: wat maakt een mens tot een religieus mens? De deelnemers krijgen de artikelen van tevoren. Het is fijn wanneer die alvast thuis doorgelezen kunnen worden. Voor elke keer ben ik een aantal gespreksvragen gemaakt. Die staan voor de te lezen tekst. Bedenk ook je eigen vragen!

Op de avonden lezen we met elkaar het artikel. Ook dan komen we bij deze en andere vragen terecht. Het thuis een keer lezen en het samen te herlezen kan maken dat we vertrouwd raken met de gedachtegangen van de auteurs en daarmee ook ons eigen denken en beleven kunnen verhelderen.

De artikelen hebben een nummer, soms gevolgd door een letter. Die nummers (en letters) corresponderen met de volgorde waarin we ze bespreken. De bestandsnamen van de artikelen zijn zo gekozen dat als je in je verkenner op naam sorteert, de artikelen in de goede volgorde staan!

3. de artikelen

De artikelen cirkelen dus allemaal om de vraag: wat maakt een mens tot een gelovig of religieus mens. De volgorde waarin we ze lezen is niet dwingend, maar er zit wel een zekere logica in. Die gaat ongeveer zo:

(1) Vanuit de terechte vragen en kritiek van het atheïsme op kerk en geloof, onderzoeken we of er een gelovig-vragende houding kan bestaan die zich rekenschap geeft van deze kritiek. (artikelen 1a en 1b)

(2) We lezen ook het verhaal van iemand die vanuit een atheïstisch standpunt de stap naar religie maakt (Stephan Sanders) en ook hoe die stap juist volgt uit kritiek op een belangrijke vooronderstelling van veel atheïsten, nl dat de mens autonoom is. (artikel 2)

(3) Goed, eenmaal op de weg van religie: wat staat een mens dan te doen? Meedoen met altijd al religieus was, of juist ook verzet daartegen? (artikelen 3a en 3b)

(4) Dan komt ook de vraag naar de gemeenschap in zicht. In hoeverre heeft een religieus mens een religieuze gemeenschap nodig? (artikel 4)

(6) De laatste keer praten we over de kern van het christendom: "opstanding". (artikel 6)

(5) De 5^e keer is nog open; we kunnen op verzoek van de deelnemers iets inbrengen, of voor nog iets anders kiezen. (artikel nog onbekend)

4. de schrijvers van de artikelen

Tomas Halík (1a)

Halík is een Tsjechische priester. Hij is vooral bekend geworden met zijn boek "Geduld met God". Grondtoon in dit boek is de gelijkenis van Zacheüs de tollenaar. Halík is inmiddels veel besproken in kerkelijke groepen. Hij is van 1948, werd in communistisch Tsjecho-Slowakije tot staatsvijand verklaard en in het geheim priester gewijd. In 1989 heeft hij gedurende de "Fluwelen Revolutie" bijgedragen aan een vreedzame overgang naar de democratie. Zijn focus ligt nu op interreligieuze dialoog.

Halíks website heeft ook een Engelse versie: <http://halik.cz/en/>. Een mooi interview met Luccette Verboven (Canvas) vind je hier: <https://www.youtube.com/watch?v=ixtvph40Heg>. Na "geduld met God" werden nog twee boeken van Halík in het Nederlands vertaald, die zijn wel wat minder sprankelend.

Peter Rollins (1b, 3a, 6)

Peter Rollins is een Ierse theoloog. Ook on-line is hij zeer actief. Hij heeft een prachtige en ook humoristische website: <https://peterrollins.com/>, in het Engels uiteraard, maar neem eens een kijkje. Verder heeft hij een eigen Youtubekanaal:

<https://www.youtube.com/user/TheOrthodoxHeretic>. En als je het Engels machtig bent, bekijk dit dan eens: <https://www.youtube.com/watch?v=lnlQPOKGwfU>; hier leest hij in zijn zingende Ierse Engels zijn parabel "de agnost die atheïst werd" voor (vertaling heb je er dus bij: 1b).

Recent zijn twee boeken van Rollins in het Nederlands vertaald. Dat zijn "verslaafd aan God" en "De orthodoxe ketter". De "De orthodoxe ketter" bevat 33 verrassende creatieve beweringen van bekende Bijbels gelijkenissen. Drie ervan staan op ons programma.

Stephan Sanders (2)

Stephan Sanders is journalist, zie https://www.groene.nl/auteur/stephan-sanders?qclid=EAlalQobChMIgaTM2ogB1glVC54bCh0LLQpcEAAYASAAEgKnR_D_BwE

In 2015 kwam hij "uit de kast" als gelovige. Zie ook dit interview in Trouw:

<https://www.trouw.nl/home/-god-zeggen-zonder-te-giechelen~a8f6b846/> of deze in De Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/ opinie/van-atheïst-naar-belijdend-katholiek-deze-schrijver-werd-gelovig-via-de-liefde~a4498774/>. Recent mengde Sanders zich in de discussie over "voltooid leven" met een essay in De Groene Amsterdammer. In dat stuk komt de kern van zijn kritiek op het atheïsme goed naar voren. Dat stuk zullen we lezen.

Janneke Stegeman (3b)

Janneke Stegeman is tot "theoloog van het jaar/theoloog des vaderlands" gekozen in 2016. Zij heeft een Nederlandse website!: <http://www.jannekestegeman.com/>. Voor het tv-programma "Het vermoeden" werd Stegeman geïnterviewd door Marleen Stelling. Mooi.

<https://portal.eo.nl/programmas/tv/het-vermoeden/gemist/2016/09/11-janneke-stegeman/> In "Heb je hem weer" heeft ze een aantal van haar preken gepubliceerd. We lezen er één van.

Bas van den Berg (4)

Bas van den Berg is theoloog. Hij werkt als lector aan een PABO in Utrecht (Marnix Academie). Van den Berg richt zich, in het spoor van de joodse omgang met verhalen, op de innovatieve kracht van verhalen in het onderwijs met name rondom identiteit. Zie een interview van een paar jaar geleden: https://www.marnixacademie.nl/Portals/0/2012-06_interview_bas_van_den_berg%5B1%5D.pdf. Van den Berg is tevens medewerker van de Stichting Pardes die zich inzet voor het toegankelijk maken van joodse bronnen voor de ontwikkeling van onze samenleving. Pardes geeft ook een tijdschrift uit: "Tenachon", daaruit komt Van den Bergs stuk over de barmhartige Samaritaan.